

„Нюралинк“ успешно постави мозъчен чип: какви въпроси повдига това?

Новини | Наука | на 22.02.2024 04:00 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Компанията „Нюралинк“ обяви, че успешно е имплантирала чип в мозъка на човек. Какви въпроси повдига това за бъдещето?

В момента [Илон Мъск](#) е най-богатият човек в света. Обича да изстрелва ракети в Космоса и да създава електрически коли, които се управляват сами. Мъск от дете обича научната фантастика. Като възрастен сам я създава. Иска един ден да живее на Марс и да управляваме нови технологии само с мисълта си. Дори този месец обяви, че **компанията му „Нюралинк“ успешно е поставила чип в мозъка на човек**.

Технологии, управлявани от мисли?

Мозъкът е начало на всичко, което правим. От емоциите към любим човек (ex!), през решаването на задачи по математика (ох!), до движението на краката ни, като спринтираме (ух!). Най-простичко казано, клетките в мозъка (невроните) си говорят по два начина: чрез химични и електрически сигнали. Учените могат да използват електрическите сигнали, за да подадат команда към устройства извън тялото ни. Те наричат тези джаджи **мозъчно-компютърен интерфейс (МКИ)**.

МКИ няма нужда от мишка, клавиатура или екран: управлява се “с мисъл”. Например, **ако някой има изкуствена ръка (протеза)**, МКИ работи като смес от преводач и команден център. Той превежда сигналите от мозъка (“Вдигни ръката нагоре”) на език, който може да задвижи технически протезата.

Нова технология = нови въпроси

МКИ се изследват и развиват от десетилетия. Новото в компанията на Мъск е, че хем записват от единични неврони, хем го правят безжично. Това става с поставен в мозъка чип. Целта е не просто да се похвалят, че са постигнали нещо ново. Тази технология може да помага на парализирани хора и пациенти в кома да “говорят” с околните само с мисълта си.

Благодарно намерение, но невроучените, които следят тази новина, имат притеснения.

- За поставянето на мозъчен чип е нужна операция. При проблем има **риск за живота на пациента**.
- Тестовите на такива изобретения първо се правят с животни, за да се види дали са безопасни. “Нюралинк” е изпробвана върху над 1500 животни, включително овце, маймуни и прасета. За съжаление, повечето са починали. На теория вече работи безопасно, но **много учени мислят, че е рано за работа с хора**.
- Ако компютърът не работи, го рестартираме. Но **ако чип в мозъка изгуби сигнал или се повреди, безопасно ли е да се оперира отново мозъка току-така?**
- Компанията се е похвалила, че е имплантиран чип и той работи. Не се знае почти нищо друго. Това притеснява учените, които очакват повече **прозрачност (отворена информация)**.

Можем, но редно ли е?

Илон Мъск е бизнесмен и преувеличава доколко можем да “четем мисли” наистина. **Невроучените са реалисти: технологията работи само за най-**

обща неща. Можем да "прочетем" дали искаш да ритнеш с крак и дали си представяш наум лице, а не предмет. Тоест технологиите могат да "чуят" и "прочетат" основната тема, за която мислиш, но не и подробните ти мисли. Засега.

Сега е добър момент да си зададем някои въпроси. Искаме ли свят, в който не можеш да имаш тайни от никого? Замисли се за държави като Северна Корея, където може да отидеш в затвора за критика към държавния глава? Мислите са единственият свободен остров на хората там. Представяш ли си някой да може да те накаже само защото си си помислил(а) нещо? Или още по-лошо: защото тепърва ще си помислиш нещо?

Добрите ученици и създатели на технологии все повече мислят и за такива **етични проблеми**. Тоест не само "Може ли", но и "Редно ли е?".

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/3689-parvoto-postavyane-na-mozachen-chip-povod-za-radost-ili-trevoga](https://book/3689-parvoto-postavyane-na-mozachen-chip-povod-za-radost-ili-trevoga)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

